

Tereza Řezáčová

BYLI JEDNOU DVA aneb „INSPIROVANÉ HERECTVÍ“ MIROSLAVA HORNÍČKA A MILOŠE KOPECKÉHO

(Posudek školitele magisterské diplomové práce)

Při posuzování novodobě zpracovávaných cca padesát let starých témat, jako je krátká, leč intenzivní éra dvojice Horníček + Kopecký (1960 – 1963), se vždycky potýkám s jedním takřka neřešitelným rozporem. A sice mezi dnešní reflexí, většinou postavenou na tom, co se autorovi podařilo vyčíst z výstřížků archivu IU DÚ, eventuálně z textových, zřídka z zvukových záznamů, a mezi vlastním diváckým zážitkem, v případě Tvrďáku H + K dokonce mnohokrát opakovaným. Jako bych četl o úplně jiném představení (představeních), než která jsem viděl a podržel (v dost možná nespolehlivé) vlastní paměti. V případě herectví dvojice H+ K především nikdy nezapomenu na kontrast mezi stálou Horníčkovou střízlivostí, úsporným, ba úporným hereckým minimalismem a naopak Kopeckého rozevlátostí a převtělovací virtuozitou (v Tvrďáku včetně takových detailů jako do extrému vyvedeného ráčkování při scénách autora s „dvamatuvgem“). A nikdy také nezapomenu na stálou hru s významy, slovy a společensko-kritickými přesahy, zaobalenou do sofistikovaného klaunského, chcete-li ezopského jazyka. Nic takového soudobí autoři z výstřížků nevyčtou, audiovizuální záznam Tvrďáku neexistuje, tak jsem se při vedení práce musel spolehnout na připomínání alespoň některých detailů a principů, z nichž žil necelé čtyři sezóny půvab této dočasné autorsko-herecké dvojice, a veškerá, řekl bych tichá, ale intenzivní společenská subverzivnost její výpovědi. A také upozornit na teoretickou, myslím v dané sféře dodnes nepřekonanou teoretickou a terminologickou bázi, již vtiskl tomuto typu herectví v druhé polovině let třicátých Jindřich Honzl svou statí o inspirovaném herectví.

Do jaké míry se mi to všechno podařilo (či nepodařilo), to necht' posoudí oponent práce. Já sám, i když jsem si vědom některých jejích přetrvávajících nedostatků, s přihlédnutím k tomu, že této krátké, leč významné epizodě v dějinách moderního českého divadla nebyla dosud věnována patřičná teatrologická pozornost, a že autorka, dohledávající pilně v soupisech i informace, které dosavadní publikace (např. Aleny Urbanové) neobsahují, s že je vlastně první, kdo se na speciálně na tuto éru zaměřila, navrhuji známku velmi dobře.

Prof.PhDr.Vladimír Just CSc.